

7 Φεβρουαρίου, 1996

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στές]

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Εφεσείουσα-Καθ' ης η αίτηση,

v.

ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΑΣΙΑΡΔΗ,

Εφεσίβλητου-Αιτητή,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

Καθ' ου η Αίτηση στην Προσφυγή.

(Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 2089 και 2093).

Αίτηση Ακυρώσεως — Διοικητική απόφαση η οποία δεν έχει έγκυρο νομικό υπόβαθρο υπόκειται σε ακύρωση.

Σχέσεις γονέων και τέκνων — Γονική Μέριμνα — Ασκείται από κοινού και από τους δύο γονείς και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και τον προσδιορισμό του ονόματος του τέκνου — Εφαρμοστές νομικές αρχές. 5

Νομοθεσία — Προγενέστερη νομοθεσία θεωρείται ως σιωπηρώς καταργηθείσα από μεταγενέστερη, όταν λόγω αντιφάσεων, δεν υπάρχει δυνατότητα συνύπαρξης και των δύο. 10

Αντικείμενο της προσφυγής και της παρούσας έφεσης ήταν η απόφαση του Ληξιαρχου για τροποποίηση του ονόματος του γιού του εφεσίβλητου και της εν διαστάσει σύζυγου του, από Πάρη-Ιάκυνθο σε Μιχάλη, η οποία στηρίχθηκε στον περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Νόμο του 1973, Ν.85/73. Η όλη διαδικασία είχε κινηθεί από τη σύζυγο του εφεσίβλητου, χωρίς να ληφθεί και η δική του συγκατάθεση. 15

Το πρωτόδικο Δικαστήριο επέτρεψε την προσφυγή, αφού έκρινε ότι το εφαρμοστέο δίκαιο ήταν ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990, Ν. 216/90 και ειδικότερα τα Άρθρα 5 και 7. 20

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση και αποφάνθηκε ότι:

- 5 1. Θέματα γονικής μέριμνας, στα οποία περιλαμβάνεται και ο προσδιορισμός του ονόματος τέκνου, σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των γονέων, τα επιλαμβάνεται με βάση το Άρθρο 7 του Ν. 216/90, το αρμόδιο Οικογενειακό Δικαστήριο. Συνεπώς οι γονείς προσδιορίζουν από κοινού το όνομα του τέκνου τους και είναι φυσικό επακόλουθο οποιαδήποτε μελλοντική αλλαγή στο όνομα να γίνεται με τον ίδιο τρόπο.
- 10 Οι διατάξεις του Νόμου 216/90 είναι εντελώς ασυμβίβαστες και αντίθετες προς το Άρθρο 16(1)(α) του Ν. 85/73, δυνάμει των οποίων ο Ληξιαρχος έλαβε την επίδικη απόφαση και οι οποίες, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία είχαν καταργηθεί από τις διατάξεις του μεταγενέστερου νόμου, Ν. 216/90 αφού δεν είναι εφικτή η συνύπαρξή τους.
- 15 2. Αν και η αρχική καταχώρηση του ονόματος στο Μητρώο Γεννήσεων συνάδει προς το Άρθρο 7 του περί Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικό) Νόμο του 1990, 243/90, η μεταγενέστερη τροποποίησή του, έπρεπε να είχε γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου Ν. 216/90.
- 20 3. Το Άρθρο 16 του Ν. 85/73, έχει αντικατασταθεί με τον περί Καταχώρησης Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 1994, Ν. 90(1)/94, οι διατάξεις του οποίου συνάδουν τώρα με το Ν. 216/90 και τον Κυρωτικό Νόμο 243/90.
- 25

Οι εφέσεις απορρίπτονται με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

30

The Jehova's Witnesses Congregation (Cyprus) Ltd και Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπόθεση Αρ. 306/91, ημερ. 20.1.92,

35

Κυπριακή Δημοκρατία ν. The Jehova's Witnesses Congregation (Cyprus) Ltd και Άλλου (1995) 3 Α.Α.Δ. 78.

Έφεση.

40

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Δημητριάδη, Δ.) που δόθηκε στις 12 Απριλίου 1995 (Προσφυγή 827/93), με την οποία ακυρώθηκε απόφαση της Εφεσείουσας, με την οποία μετονομάστηκε ο υιός του Εφεισίβλητου από Πάρη-Ιάκυνθο Πασιαρδή σε Μιχάλη Πασιαρδή.

Κ. Αιμιλιανίδης, για την Εφεσείουσα.

Α. Παπαχαραλάμπους, για τον Εφεσίβλητο.

Ελ. Νικολαΐδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την
Καθ' ης η αίτηση στην προσφυγή. 5

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Π.: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δώ-
σει ο δικαστής Χρ.Αρτεμίδης. 10

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Ο εφεσίβλητος ήταν αιτητής στην πρωτόδικη
διαδικασία της προσφυγής και η σύζυγος του ενδιαφερομένη. Η πα-
ρούσα έφεση καταχωρίστηκε από τη Δημοκρατία, που ήταν η καθ' ης
η αίτηση στην προσφυγή, (Α.Ε. 2089) και την ενδιαφερομένη (Α.Ε.
2093). Στα επόμενα θα αναφερόμαστε στον αιτητή στην πρωτόδικη
διαδικασία ως εφεσίβλητο και στη σύζυγό του ως η ενδιαφερομένη. 15

Ο εφεσίβλητος και η ενδιαφερομένη σύζυγος του, απέκτησαν
στις 13.10.92 γιο, το όνομα του οποίου δηλώθηκε στο Ληξιαρχικό 20
Βιβλίο Γεννήσεων ως Πάρης-Ιάκυνθος Πασιαρδή. Η σχετική δήλω-
ση για την εγγραφή του ονόματος του παιδιού έγινε στο νενομι-
σμένο έντυπο στις 30.10.92 από τον εφεσίβλητο. Φαίνεται πως στις
αρχές του 1993 οι σχέσεις του ζεύγους κλονίστηκαν, σε βαθμό που
κατέληξαν να ζουν σε διάσταση. Στις 14.3.93 η ενδιαφερομένη, σύμ- 25
φωνα με τον ισχυρισμό του εφεσίβλητου προέβη στην απουσία και
εν αγνοία του, στη βάπτισμα του παιδιού, με το όνομα Μιχάλης,
στον ιερό ναό Αγίας Θέκλας στη Μοσφιλωτή. Στις 30.6.93 η ενδια-
φερομένη υπέβαλε ένορκη δήλωση στα γραφεία της Επαρχιακής Δι-
οίκησης Λευκωσίας με αίτημα την αλλαγή του ονόματος του παι- 30
διού από Πάρης-Ιάκυνθος σε Μιχάλη, συνάπτοντας το πιστοποιη-
τικό βάπτισμα. Ο Ληξίαρχος, κατ' επίκληση του άρθρου 16(1) (α)
του περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Νόμου του 1973,
Ν.85/73, τροποποίησε το αρχικά καταχωρηθέν όνομα από Πάρης-
Ιάκυνθος σε Μιχάλη. Η απόφαση αυτή του Ληξίαρχου ήταν το 35
αντικείμενο της προσφυγής, της οποίας επελήφθη πρωτοδικώς συ-
νάδελφος, και της παρούσας έφεσης.

Ο πρωτόδικος δικαστής επέτρεψε την προσφυγή γιατί έκρινε
πως το δίκαιο, που εφαρμόζεται στα γεγονότα της υπόθεσης, είναι 40
ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990, Ν.216/90, ειδι-
κώτερα τα άρθρα 5 και 7. Ο συνάδελφος δικαστής, αιτιολογώντας
την απόφασή του, ανέφερε πως οι διατάξεις του Ν.85/73, που θε-
σπίστηκε πρωτίτερα του Ν.216/90, είναι αντιφατικές και ασυμβίβα-

στες με τον νεότερο αυτό Νόμο, σε βαθμό που δεν μπορούν να συνυπάρχουν και επομένως έχουν σιωπηρά καταργηθεί από τον τελευταίο. Έκαμε δε σχετική αναφορά στη νομολογιακή αρχή, όπως επαναλαμβάνεται πρόσφατα στην πρωτόδικη απόφαση **The Jehovah's Witnesses Congregation (Cyprus) Ltd και Άλλος ν. Δημοκρατίας**, Αριθμ. 306/91, της 20.1.92, η οποία στο μεταξύ έχει επικυρωθεί από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου (βλ. **Κυπριακή Δημοκρατία ν. The Jehovah's Witnesses Congregation (Cyprus) Ltd και Άλλου** (1995) 3 Α.Α.Δ. 78.

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας, υποστηρίζοντας την έφεσή της, εισηγήθηκε πως η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου είναι εσφαλμένη γιατί, κατά την άποψή της, ο Ληξιαρχος εφήρμοσε ορθά το άρθρο 16(1)(α) του Ν.85/73, οι διατάξεις του οποίου μπορεί να συνυπάρχουν και συλλειτουργούν παράλληλα με το Ν.216/90. Υπέβαλε επίσης πως οι διατάξεις του Ν.216/90 είναι γενικές, ενώ αυτές του Ν.85/73 ρυθμίζουν ειδικά τη διαδικασία τροποποίησης ονόματος καταχωρημένου στο Μητρώο Γεννήσεων. Για να τεκμηριώσει δε τη θέση της μας παρέπεμψε στις ειδικές και λεπτομερείς ρυθμίσεις που γίνονται στο Ν.216/90, αναφορικά με τον προσδιορισμό του επωνύμου τέκνου (άρθρα 3 και 4 του Νόμου), σε αντίθεση με τον προσδιορισμό του ονόματος. Τις θέσεις της υιοθέτησε και ο συνήγορος της ενδιαφερομένης - εφεσεύσας.

Το ζήτημα που εγείρεται μας απασχόλησε σοβαρά. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως η απόφαση του πρωτόδικου συναδέλφου μας είναι ορθή, για τους λόγους που ακολουθούν. Το άρθρο 5(1)(β) του Ν.216/90 προβλέπει πως η γονική μέριμνα περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του ονόματος, την επιμέλεια του προσώπου κ.λπ. Οι διατάξεις τούτες αφορούν στο όνομα, που στην καθομιλουμένη ορίζεται ως το "πρώτο όνομα", ή το "χριστιανικό όνομα". Για το επώνυμο, όπως είπαμε στα προηγούμενα, γίνονται ειδικές ρυθμίσεις στα άρθρα 3 και 4 του Νόμου. Το άρθρο 7 του Νόμου προβλέπει επίσης πως αν οι γονείς διαφωνούν στην άσκηση της γονικής μέριμνας, στην οποία περιλαμβάνεται και ο προσδιορισμός του ονόματος, του ζητήματος επιλαμβάνεται το αρμόδιο οικογενειακό δικαστήριο. Συνεπώς, οι γονείς προσδιορίζουν από κοινού το όνομα του τέκνου τους, και φυσικό επακόλουθο είναι η οποιαδήποτε μελλοντική τροποποίηση να γίνεται κατά τον ίδιο τρόπο. Οι διατάξεις αυτές, του Ν.216/90, είναι καθ' ολοκληρίαν ασυμβίβαστες και αντίθετες με το άρθρο 16(1)(α) του Ν.85/73, δυνάμει των οποίων ο Ληξιαρχος έλαβε την επίδικη απόφαση, εφόσον με την παρουσίαση πιστοποιητικού βάπτισης, από τα πρόσωπα που καθορίζονται στην παράγρ.α του άρθρου και χωρίς τη συναίνεση

και των δύο γονέων, προχωρεί ο Ληξίαρχος στη τροποποίηση. Παραθέτουμε το άρθρο για εύκολη αναφορά.

- "16.-(1) Εάν, προ της παρόδου δώδεκα μηνών από της καταχωρήσεως της γεννήσεως παιδιού, τροποποιηθή το καταχωρηθέν όνομα τούτου ή, εάν δεν καταχωρήθη όνομα, δοθή όνομα εις τούτο, ο Ληξίαρχος ή ο Επιθεωρητής Ληξίαρχος, αναλόγως της περιπτώσεως, όστις φυλάττει το Μητρώον Γεννήσεων εν ω καταχωρήθη η γέννησις, επί τη καθ' οιονδήποτε χρόνον παραδώσει αυτώ πιστοποιητικού κατά τον καθωρισμένον τύπον υπογεγραμμένου - 5
- (α) Εάν το όνομα ετροποποιήθη ή εδόθη κατά την βάπτισιν είτε υπό του βαπτίσαντος κληρικού είτε υπό του φυλάττοντος το Μητρώον εις το οποίον καταχωρήθη η βάπτισις, εάν υπάρξη τοιούτο, ή 10
- (β)" 15
- Η αρχική καταχώρηση του ονόματος του παιδιού στο Μητρώο Γεννήσεων τυγχάνει να συμμορφώνεται και με τη παραγρ. 1 του άρθρου 7 του περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικό) Νόμο του 1990, 243/90, που έχει ως εξής: 20
- "Άρθρο 7 25
1. Το παιδί πρέπει να καταχωρείται αμέσως μόλις γεννηθεί και να έχει από εκείνη τη στιγμή το δικαίωμα ονόματος, το δικαίωμα ν' αποκτήσει ιθαγένεια και, στο μέτρο του δυνατού, το δικαίωμα να γνωρίσει τους γονείς του και να ανατραφεί από αυτούς". 30
- Η οποιαδήποτε όμως μεταγενέστερη τροποποίηση του ονόματος θα έπρεπε να γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 216/90.
- Είναι χρήσιμο να επισημάνουμε πως το επίδικο άρθρο 16, του Ν.85/73, έχει αντικατασταθεί με τον περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 1994, Ν.90(1)/94, οι διατάξεις του οποίου συνάδουν τώρα με το Ν.216/90 και τον Κυρωτικό Νόμο 243/90. 35
- Οι εφέσεις απορρίπτονται με έξοδα υπέρ του εφεσίβλητου, που θα υπολογίσει ο πρωτοκολλητής και θα εγκρίνει το Δικαστήριο. 40

Οι εφέσεις απορρίπτονται με έξοδα.